

Test K

Tento test vytvorila firma EXAM. Bol použitý na viacerých stredných školách v SR na prijímacích skúškach v máji 2003. Na vypracovanie testu mali žiaci 60 minút.

- K01** Tri z uvedených slov majú podobný význam. Ktoré slovo sa od týchto troch významom líši?
 (A) nezištný (B) úprimný (C) obetavý (D) nesebecký
- K02** Porekadlo „Radšej hamovať, ako banovať“ vyjadruje, že
 (A) je lepšie robiť niečo s chybami, ako nerobiť vôbec nič.
(B) je lepšie nerobiť nič, ako robiť chyby.
(C) je lepšie urobiť prácu včas, ako otáľať a potom ľutovať, že sme ju nestihli dokončiť.
(D) je lepšie konať pomalšie, s rozvahou, než náhlivo, zle a potom ľutovať.
- K03** V ktorej z možností je význam cudzieho slova vysvetlený nesprávne?
 (A) primárny – prvotný, základný (B) optimálny – najvýhodnejší
(C) modifikovať – vytvárať (D) rituál – obrad
- K04** Ktorá z viet obsahuje nespisovné slovné spojenie?
 (A) Na každý pád pošlite návod na použitie.
(B) Spomedzi tlačidiel si nevybral ani jedno.
(C) Susedov syn má ťažkosti s trávením.
(D) Mali sme voči nemu výhrady.
- K05** V ktorej z možností sú všetky slová v správnom tvare?
 (A) u chodcu, nahrávkou, sestrinou (B) chodcov, nahráviok, sestrieni
(C) chodcovi, z nahrávky, sestriným (D) chodci, nahrávkam, sestriné
- K06** V ktorej z číseliek je pravopisná chyba?
 (A) sedemstý prvý (B) dvadsaťkrát
(C) šesťstopadesiatpäť (D) tridsaťštyritisíc
- K07** Ktoré z viet obsahujú sloveso v budúcom čase?
 (1) Svojich priateľov pozveme k nám, lebo sa s nimi veľmi dobre cítíme.
(2) Keď všetkým žiakom rozdáte zošity, počkajte na ďalšie pokyny!
(3) Dole svahom sa kotúľa akýsi predmet a stále viac sa približuje.
(4) Keď pošliapete hriadky, nič sa na nich neurodí.
- K08** V ktorej z viet je použitá nesprávna predložka?
 (A) V každom prípade sa ozvem. (B) Pije bylinkový čaj na posilnenie.
(C) To by bolo pre začiatok všetko. (D) Kvôli vám sa poponáhľame.

- K09** Ani si neuvedomil, ako sa gáganie husí stratilo a on sa zrazu ocitol uprostred rušnej ulice.
? O každom z nasledujúcich tvrdení rozhodni, či je vzhľadom na uvedenú vetu pravdivé (P) alebo nepravdivé (N).
(I) Slovo *ani* je častica.
(II) Slovo *gáganie* je zvukomalebné citoslovce.
(III) Slovo *uprostred* je príslovka miesta.
(IV) Slovo *on* je vymedzovacie zámeno.

- K10** V ktorých vetách je pravopisná chyba?
 (1) Vydali nariadenie, že z hygienických dôvodov treba vodu pred pitím prevárať.
(2) Vetrik zavial do nášho kotlíka suché lístky z blízkeho kríka.
(3) K životnému štýlu Angličanov patrí konzumácia čaju, najmä zmesi čiernych čajov.
(4) Čajovní znalci neuznávajú čaj vo vrecúškach, považujú ho za druho-triedny.
- K11** V ktorej z možností je niektoré slovo alebo slovné spojenie napísané nesprávne?
 (A) člen Národnej rady Slovenskej republiky (B) všetci Košičania
(C) v nemeckom štátnom znaku (D) na Námestí Mieru
- K12** Ktoré z uvedených slov je nesprávne rozdelené na slabiky?
 (A) štú-di-um (B) nes-ko-rý (C) pred-sta-ve-nie (D) vy-stra-še-ne
- K13** V ktorom z uvedených slov dochádza k spodobovaniu?
 (A) bezdomovec (B) spievajúč (C) k vám (D) odrážka
- K14** Ktoré z viet sú z hľadiska interpunkcie napísané správne?
 (1) Ozvali sa, pravda, aj neprajníci.
(2) Víťam vás, milí, mladí priatelia!
(3) Hej, vráťte sa!
(4) Mišo môj kamarát, odvážne vyslovil svoj názor.
- K15** Ktorá z viet je dvojčlenná neúplná?
 (A) V tom čase mi otec pomáhal s domácimi úlohami.
(B) Prináša z nich ľahký šum dozrievajúcej pšenice.
(C) V utorok začali prichádzať hostia veľmi skoro.
(D) Deti sa šmýkali alebo stavali snehuliakov.
- K16** S nesmiernou láskou spomínajú na uplynulé roky.
? O každom z nasledujúcich tvrdení rozhodni, či je vzhľadom na uvedenú vetu pravdivé (P) alebo nepravdivé (N).
(I) Vo vete je jeden priamy predmet.
(II) Vo vete je nevyjadrený podmet.
(III) Vo vete sú dva zhodné prívlastky.
(IV) Vo vete je jedno príslovkové určenie spôsobu.

Otázky K17 – K19 sa vzťahujú na ukážku 1. Pozorne si prečítaj jej text.

Ukážka 1

Francúzski znalci vína prišli okolo roku 1922 na zaujímavú myšlienku. Nákladných fenomenálnych degustátorov vín sa rozhodli nahradiť modernou technikou. Keď sa vínný proces skončil a víno bolo hotové, naplnili ním skúmavku, ktorou viedli vodivý elektrický drôt spojený s telefónom. Vychádzali z názoru, že čisté víno je dobrým vodičom elektrického prúdu, čo sa odrazí aj na kvalite hlasu v telefóne.

Jasné a dobre reprodukovateľné zvuky signalizovali [ ] , a naopak, ak bolo víno falšované napríklad cukrom či lacnými ovocnými šťavami, elektrický prúd ním [ ] , čo sa v telefóne odrazilo na slabom, nejasnom a ťažko reprodukovateľnom zvuku.

K17 Ktoré slová možno doplniť na zakryté miesta v ukážke 1?

- ☞ (A) kvalitné víno, prechádzal ťažko (B) kvalitné víno, prechádzal ľahko
(C) nekvalitné víno, prechádzal ťažko (D) nekvalitné víno, prechádzal ľahko

K18 O každom z tvrdení I – IV rozhodni, či je na základe ukážky 1 pravdivé (P) alebo nepravdivé (N).

- ? (I) Zamestnávať ochutnávačov vín bolo príliš drahé.
(II) Pridaním cukru do vína sa zlepšuje kvalita hlasu v telefóne.
(III) Víno dopĺňané ovocnými šťavami je zlým vodičom elektrického prúdu.
(IV) Kontrola kvality vína pomocou telefónu prebiehala pred ukončením vínného procesu.

K19 Z koľkých viet sa skladá posledné súvetie ukážky 1?

- ☞ (A) Z troch. (B) Zo štyroch. (C) Z piatich. (D) Zo šiestich.

K20 Aký slohový postup sa používa pri kompozícii úvahy?

- ☞ (A) odborný (B) výkladový (C) informačný (D) rozprávací

K21 V nasledujúcom úryvku je poprehadzované poradie viet:

- ☞ 1. Róbert cítil, že je medzi nimi rokmi utvrdená spolupatričnosť.
2. Každý sedel sám, nepadlo ani jedno slovo.
3. Autobus nepríjemne, plechovo hrkotal.
4. Cítil sa medzi nimi bezpečne a voľne.
5. Muži sedeli ticho a nehybne, počúvali koncert tých zvukov.

V ktorej z možností je uvedené správne poradie viet?

- (A) 3., 5., 2., 1., 4. (B) 5., 1., 3., 4., 2. (C) 5., 3., 1., 4., 2. (D) 3., 1., 5., 2., 4.

K22 Ktorá z uvedených viet sa líši od ostatných troch z hľadiska jazykového štýlu?

- ☞ (A) Na výlete bolo super. (B) Máme teraz v robote hrozné fotky.
(C) Tie nanuky neboli nič moc. (D) Ďakujem vám všetkým za účasť.

Čo ťa čaká na prijímacích skúškach zo slovenského jazyka a literatúry

Otázky K23 – K24 sa vzťahujú na ukážku 2. Pozorne si prečítaj jej text.

Ukážka 2

Hory sa váľajú v slnco
a orol kolotá.
Boh varí v ohromnom hrnci
elixír života.

Za tebou pôjdem, ako prv,
zas plachá ako laň.
Mám novou jarou novú krv
a ty máš teplú dľaň.

Za tebou pôjdem, nenáhlí,
mám v očiach tisíc túh.
Na našom nebi po daždi
farbistej dúhy pruh.

K23 O každom z tvrdení I – IV rozhodni, či je pravdivé (P) alebo nepravdivé (N).

- ? (I) V básni je uplatnený obkročný rým. (II) V básni je použitá anafora.
(III) V básni sa vyskytuje veršový presah. (IV) Báseň možno zaradiť k ľúbostnej poézii.

K24 Ktoré z uvedených slovných spojení z ukážky 2 je metaforou?

- ☞ (A) farbistej dúhy pruh (B) novú krv
(C) hory sa váľajú v slnco (D) tisíc túh

K25 Ktoré z uvedených slovných spojení sú epitetami?

- ☞ (1) omamný vzduch (2) roztúlaný sen
(3) malá muška (4) zhovievavý človek

K26 Ku ktorému útvaru je nesprávne priradený literárny druh?

- ☞ (A) román – epika (B) balada – lyrika
(C) óda – lyrika (D) povest' – epika

K27 Komár si sadol na roh býkovi. Po hodnej chvíli sa spýtal býka, či si želá, aby odišiel. Býk na to: „Nepocítil som, kedy si prišiel, a rovnako nepocítim, keď odídeš.“ Aký druh ľudí symbolizuje komár v uvedenej bájke?

- (A) neposedných (B) poslušných (C) skromných (D) bezvýznamných

K28 Mark Twain, americký humorista známy mnohými aforizmami, rozprával svoju vtípnú príhodu: „Keď som bol malý, pred naším domom bol voz s melónmi. Neodolal som pokušeniu a jeden som ukradol. Ušiel som za roh, aby som ho zjedol. Keď som doňho zahryzol, prepadla ma neveriteľná ľútosť. Rozbehol som sa k vozu, položil som melón späť a [ ] .“

Ktoré slová sa najlepšie hodia na zakryté miesto?

- (A) ospravedlnil som sa (B) zaplatil som škodu
(C) zobral som si zrelší (D) vytratil som sa

K29 Pri ktorých literárnych pojmoch je správne uvedený ich význam?

- (1) bylina = ruská národná bájka
 (2) inotaj = skrytý zmysel
 (3) reflexívny = lyricko-epický
 (4) historizmy = názvy predmetov, ktoré zanikli

K30 Autobiografický román je dielo, v ktorom autor

- (A) podáva svedectvo o vlastnom živote. (B) rozpráva životopis už nežijúcej osobnosti.
 (C) zachytáva svoje zážitky z ciest. (D) opisuje významné historické udalosti.

Otázky K31 – K35 sa vzťahujú na ukážku 3. Pozorne si prečítaj jej text.

Ukážka 3

Podnes stojí v Tatrách nad Zakopaným Končistá veža. Vrch, ktorý sa ničím nelíši od tých, čo staja vokol. A predsa bol kedysi najvyšším končiarom. Stalo sa však čosi nevidané a všetko sa zmenilo.

1. Vraj vtedy pásoł ovce v Matúšovej doline akýsi Matej z Hrubého, človek surový a lakomý. Valacha mal iba jedného – sirotu Jaška. Raz Jašek zbadal v skalách Končistej starca s dlhou bielou bradou v čiernom plášti. Starec kladivkom klopkal do skaly, kde-tu odlomil kúsok kameňa a odkladal do vreca. Isto to bude nejaký učení človek, pomyslel si valach.

Podvečer odrazu začal pes divoko zavýjať. Pred salašom sa objavil neznámy starec s bielou bradou. „Človeče dobrý,“ oslovil baču Mateja, „neponúklí by ste ma trochu syra?“ Bača vyletel ako strela, vytrhol valašku a zveval: „Prac sa mi z očí, žobrač všivavá! Či sa ja budem trápiť na takých, ako si ty? Strat' sa!“

2. Starec sa ustátým krokom pobral preč. Jaškovi ho prišlo ľúto, dobehol ho a ponúkol mu kúsok syra, čo mu zostal z obeda. Vďačný starec prehovoril: „Chlapče, keď zbadáš na oblohe tri mráčiky podobné ovciam, nechaj všetko tak a utekaj do doliny. Blíži sa veľká pohroma. Hory sa pohnú a vašu dolinu zasypú.“

Odvedy Jašek každý deň hľadel na oblohu, no nič sa nedialo. Už by aj bol na starcove slová zabudol, len jedného dňa pes úpenlivo zavyl. **3. Jašek vyskočil, hľadá, nikde nikoho. Pozrie na okolité vrchy, zrak mu zabľúdi na oblohu a čo vidí: nad Končistou plávajú tri obláčiky...** Jašek sa pustil dolu dolinou, obzrel sa, až keď prebehol popod Malý Rígel. Uvidel ohnivú guľu, ako bije do skál Končistej veže. Naraz sa zatmilo, ozval sa strašný hrmot a do doliny sa valili obrovské balvany. To strašné divadlo trvalo do rána. Keď sa rozodnilo, bolo po najvyššom tatranskom končiarovi. **4. Všetko zmizlo pod obrovskými piargami, čo sa tej noci zrútili do Matúšovej doliny a dodnes tam ležia.**

K31 V ktorom z nasledujúcich slovných spojení z ukážky 3 je použitý frazeologizmus?

- (A) uvidel ohnivú guľu (B) nad Končistou plávajú tri obláčiky
 (C) bača vyletel ako strela (D) pustil sa dolu dolinou

K32 O každom z tvrdení I – IV rozhodni, či je na základe ukážky 3 pravdivé (P) alebo nepravdivé (N).

- (I) Jašek vždy nadránom vídaval v skalách podivného starca.
 (II) Bača Matej neľútostne odohnal návštevníka spred salaša.
 (III) Starec vystrihal baču Mateja pred blížiacim sa nebezpečenstvom.
 (IV) Končistá veža bola kedysi najvyšším štítom v Tatrách.

K33 Z ukážky 3 vyplýva, že piargy sú

- (A) kamenisté svahy Malého Ríglu. (B) hrubé kmene vyvrátených stromov.
 (C) končiare neďaleko Končistej veže. (D) skaliská uvoľnené z Končistej veže.

K34 V ktorom zo štyroch zvýraznených úsekov v ukážke 3 je použitá forma sprítomnenia deja?

- (A) V úseku 1. (B) V úseku 2. (C) V úseku 3. (D) V úseku 4.

K35 Akým literárnym útvarom je dielo, z ktorého je ukážka 3?

- (A) Povešťou. (B) Bájkou. (C) Rozprávkou. (D) Tragédiou.

